

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1307

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *visserij voor de kust van West-Sahara* (ingezonden 10 januari 2013).

Antwoord van minister **Timmermans** (Buitenlandse Zaken) en de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, mede namens de staatssecretaris van Economische Zaken (ontvangen 15 februari 2013).

Vraag 1

Kent u het bericht «Belgian-Dutch shipping company caught red-handedly in occupied Sahara»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat het koelschip Nova Florida onder Nederlandse vlag vaart², dat het op de vlootlijst van het Nederlands-Belgische bedrijf Seatrade staat en dat dit schip onlangs aanwezig was in de haven van Dakhla in het zuiden van West-Sahara? Indien neen, wat zijn hier dan de feiten?

Antwoord 2

Het in het bericht genoemde koelschip Nova Florida van de firma Seatrade voert de Koninkrijksvlag en is geregistreerd in Curaçao met als thuishaven Willemstad. Het schip valt derhalve niet onder Nederlandse jurisdictie en is geen EU-vaartuig. Uit diverse bronnen is evenwel vernomen dat het schip recent in Dakhla zou zijn geweest.

Vraag 3 & 4

Is het waar dat dit koelschip in de haven van Dakhla aanwezig was in verband met visserijactiviteiten? Zo ja, wat zijn de precieze activiteiten die het schip er heeft verricht? Betreft het hier visserijactiviteiten met betrekking tot in de West-Saharaanse wateren gevangen vis? Indien neen, wat zijn hier dan de feiten? Kunt u uw antwoord toelichten?

¹ Belgian-Dutch shipping company caught red-handedly in occupied Sahara, <http://www.wsrw.org/a105x2471>, 6 januari 2012.

² Nova Florida, <http://www.seatrade.nl/?page=fleetlist&vesselid=30>.

Hoe beoordeelt u de activiteiten van het koelschip voor de kust van West-Sahara aangezien er momenteel geen visserijovereenkomst tussen de EU en Marokko van kracht is en aangezien «Nederland de Marokkaanse soevereiniteit over de Westelijke Sahara niet (erkent) en het doen van investeringen en het zakendoen in het gebied van de Westelijke Sahara onder de 27e breedtegraad (ontraadt)»?³ Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 3 & 4

Het is mij niet bekend welke activiteiten de Nova Florida recentelijk in de wateren van de Westelijke Sahara heeft ondernomen. Aangezien het schip niet in Nederland is geregistreerd, is de aanwezigheid van het schip voor de kust van de Westelijke Sahara ook niet een aangelegenheid waarover Nederland een oordeel heeft.

Er is een Partnerschapsovereenkomst inzake visserij tussen de EU en Marokko. U doelt met uw vraag waarschijnlijk op de situatie dat er op dit moment geen geldig protocol is waarmee invulling wordt gegeven aan de Partnerschapsovereenkomst voor wat betreft de vangstmogelijkheden, de technische voorwaarden, de financiële tegenprestatie en de samenwerking op het gebied van duurzame visserij en ontwikkeling van de lokale visserijsector. Het feit dat er momenteel geen geldig visserijprotocol van kracht is tussen de EU en Marokko, betekent dat EU-vaartuigen op dit moment niet in de wateren van Marokko of de Westelijke Sahara mogen vissen. Het koelschip Nova Florida is geen EU-vaartuig.

Vraag 5

Deelt u de opvatting dat het zeer onwenselijk is indien Nederlandse bedrijven betrokken zijn bij visserijactiviteiten in West-Sahara? Indien ja, bent u bereid Nederlandse bedrijven die hierbij betrokken zijn hierop aan te spreken? Indien ja, hoe gaat u dit doen? Indien neen, waarom niet? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

Nederland ontraadt het doen van investeringen en het zakendoen in het gebied van de Westelijke Sahara onder de 27e breedtegraad. Indien er sprake is van overtreding van Nederlandse of Europese regelgeving, zal de overheid Nederlandse bedrijven daarop aanspreken.

Vraag 6

Kunt u aangeven in hoeverre de gesprekken tussen de Europese Unie en Marokko over een nieuwe visserijovereenkomst voor de Marokkaanse wateren vorderen? Welke stappen moeten er nog gezet worden voordat een mogelijke nieuwe visserijovereenkomst tot stand komt?

Antwoord 6

De officiële onderhandelingen tussen de Europese Commissie en Marokko over een nieuw visserijprotocol zijn in november 2012 begonnen en zullen mogelijk in de loop van het voorjaar van 2013 worden afgerond. U bent eerder geïnformeerd over het mandaat op basis waarvan de Commissie met Marokko onderhandelt (Kamerstukken 21 502-32, nr. 564 en 32 201, nr 36). Na afronding van de onderhandelingen zal de Raad van Ministers besluiten over de sluiting van de overeenkomst. Tevens is goedkeuring van het Europees Parlement vereist.

Vraag 7

Bent u in dit verband bekend met het juridisch advies aan de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties dat concludeert dat als «exploration and exploitation activities were to proceed in disregard of the interests and wishes of the people of Western Sahara, they would be in violation of the principles of international law applicable to mineral resource activities in Non-Self-

³ Marokko: Introductie overheidsstructuur, <https://www.agentschapnl.nl/onderwerp/marokko-introductie-overheidsstructuur>, 16 augustus 2011.

Governing Territories»⁴ en het juridisch advies van het Europees Parlement dat concludeert dat «in the event that it could not be demonstrated that the FPA [Fisheries Partnership Agreement] was implemented in conformity with the principles of international law concerning the rights of the Saharawi people over their natural resource, principles which the Community is bound to respect, the Community should refrain from allowing vessels to fish in the waters off Western Sahara by requesting fishing licences only for fishing zones that are situated in the waters off Morocco»?⁵

Antwoord 7

Ik ben bekend met de in deze vraag genoemde juridische adviezen.

Vraag 8

Deelt u de opvatting dat een mogelijke nieuwe visserijovereenkomst tussen de EU en Marokko, die ook geldt voor de wateren voor de West-Saharaanse kust, op dit moment «in disregard of the interests and wishes of the people of Western Sahara» zal zijn? Indien neen, waarom niet? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 8

Nee, niet op voorhand. Het mandaat van de Europese Commissie voor de onderhandelingen over een nieuw visserijprotocol met Marokko is gestoeld op drie pijlers: duurzame exploitatie, economisch realisme en respect voor internationaal recht. Het mandaat is er op gericht dat het nieuwe protocol volledig in overeenstemming is met het internationale recht en het belang dient van alle lokale bevolkingsgroepen. De Europese Commissie zet in op het opnemen van een bepaling in het protocol gericht op de verzekering van Marokko dat het bij de implementatie van het protocol zijn verplichtingen onder internationaal recht en binnen het raamwerk van de VN nakomt. Tevens zet de Europese Commissie in op een bepaling die Marokko verplicht te rapporteren over de economische en sociale impact van de sectorale steun waarin het protocol voorziet, met inbegrip van de geografische distributie ervan. Het kabinet zal het resultaat van de onderhandelingen op al deze punten toetsen, alsmede op duurzaamheid en rentabiliteit. Op basis daarvan bepaalt het kabinet of het kan instemmen met het onderhandelingsresultaat.

Vraag 9

Deelt u de opvatting dat een mogelijke nieuwe visserijovereenkomst tussen de EU en Marokko, die ook geldt voor de wateren voor de West-Saharaanse kust, in strijd met het internationaal recht zal zijn en dat daarom de wateren voor de West-Saharaanse kust uitgesloten moeten worden van een mogelijke nieuwe visserijovereenkomst? Indien neen, waarom niet? Indien ja, bent u bereid om in EU-verband actief te pleiten voor het uitsluiten van de wateren van West-Sahara van een mogelijke nieuwe visserijovereenkomst tussen de EU en Marokko? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 9

Een nieuw visserijprotocol tussen de EU en Marokko dat ook de wateren van de Westelijke Sahara omvat, hoeft niet per definitie in strijd te zijn met het internationaal recht. Er mogen economische activiteiten plaatsvinden in «non-self-governing territories», waarbij de opbrengsten van deze activiteiten ten goede moeten komen aan de oorspronkelijke bevolking van het gebied. De rechtmatigheid hangt af van de wijze waarop het protocol door Marokko, dat feitelijk gezag uitoefent in de Westelijke Sahara, wordt geformuleerd en geïmplementeerd. Mocht derhalve een nieuw visserijprotocol ook gelden voor de wateren van de Westelijke Sahara, dan hoeft dat niet in strijd te zijn

⁴ Letter dated 29 January 2002 from the Under-Secretary-General for Legal Affairs, the Legal Counsel, addressed to the President of the Security Council, <http://www.arso.org/Olaeng.pdf>, 12 februari 2012.

⁵ Re. Fisheries Partnership Agreement between the European Community and the Kingdom of Morocco – Declaration by the Saharawi Arab Democratic Republic (SADR) of 21 January 2009 of jurisdiction over an Exclusive Economic Zone of 200 nautical miles off the Western Sahara – Catches taken by EU-flagged vessels fishing in the waters off the Western Sahara, <http://www.fishelsewhere.eu/a140x1077>, 13 juli 2009.

met het internationaal recht, mits vorengenoemde randvoorwaarde in acht wordt genomen.